

Trần Đức Hợp

Lời Giới Thiệu :

Với vẻ đẹp, hình dáng, và kết cấu, giống như một trái tim tươi thắm, hoa Tulip đã được người Âu châu xem như biểu tượng tinh khiết của tình yêu từ hàng trăm năm qua. Từ những chiếc lá xanh to bản, mọc mọc và đơn giản mọc xung quanh, nụ hoa Tulip từ từ vươn lên cao, đơn độc ở ngay giữa trung tâm, để lộ ra nhan sắc xinh đẹp tuyệt vời so với môi trường xung quanh. Vẻ đẹp đó đã được những thi sĩ lãng mạn ví von giống như sự thương yêu say đắm của người tình về một nhan sắc diễm lệ do Đấng Tạo Hoá đã ban cho con người.

Chuẩn Bị Hành Trang :

Tôi là người rất yêu hoa, xin lỗi, không phải là loài hoa biết nói, mà là loài hoa có nhiều màu, nhiều sắc hương. Bởi vậy nên khi nghe nói đến vườn hoa Tulip Keukenhof danh tiếng tại Hoà Lan, thì tôi không thể nào bỏ qua, chẳng một lần viếng thăm cho thỏa lòng mong ước. Tôi cũng đã được xem hình chụp của vườn hoa này, đẹp, đẹp lắm. Nhưng hình chụp thì có khác nào nhìn giai nhân qua ảnh, phải thấy tận mắt, nghe tận tai, ngửi được mùi hơi

thở, và nhìn vào mọi góc cạnh, thì mới thực là thích thú.

Nhiều tháng trước khi quyết định đi thăm vườn hoa Tulip Keukenhof tại Hoà Lan, tôi đã được các chuyên viên hàng đầu trong ngành nông nghiệp hướng dẫn và cho biết những tin tức, tài liệu quý báu về giống hoa này. Đó là các anh Phạm Thanh Khâm ở Houston, Texas, một chuyên gia cao cấp về Nông Nghiệp cho World Bank; chị Trần Thị Cẩm Tuyền ở Portland, Oregon, cựu chuyên viên về lúa gạo của Viện IRRIS ở Philippines; và anh Trần Văn Đạt, PhD về lai tạo giống cho Cơ quan Lương Nông Quốc Tế FAO ở Roma, Italia.

Tuy đã sửa soạn nhiều tháng trước khi khởi hành, nhưng công việc Sờ cứ dồn dập, và chất chồng như núi, nên việc xin nghỉ phép cũng rất khó khăn. Phải thu xếp khéo léo và khi đã có người thay thế, tôi vội vã chạy ra phi trường sau một đêm làm việc cho tới sáng, để khánh thành một nửa Xa lộ mới South Bay Express Way (State Route 125 South Toll Freeway) vừa mới xây dựng xong ở San Diego. Vừa đặt lưng xuống ghế ngồi trên máy bay, tôi đã ngủ thiếp đi một giấc rất ngon lành, không biết trời đất chi cả trước khi máy bay hạ xuống phi trường Minnesota để chờ đợi thêm 3 giờ trước khi vượt Đại Tây Dương. Sau chín giờ bay thêm, chiếc máy bay của hãng hàng không North West đáp xuống phi trường Schiphol của Amsterdam. Tại đây, anh BS Lại Mạnh Cường đã đón tôi và cho những hướng dẫn ban đầu về xứ sở của loài hoa Tulips này.

Ngay trong ngày đầu tiên, tôi đã được đi thăm những cánh đồng hoa hàng ngàn mẫu trải bạt ngàn tít tận chân trời xanh, với những luống hoa ngay hàng, thẳng lối và đều đặn ở xung quanh thành phố Lisse và Haarlem. Từ khách sạn Golden Tulip gần vườn hoa Keukenhof, tôi vội vã đi bộ đến đúng lúc 8 giờ, là giờ mở cửa, ngay cả nhân viên làm việc cũng chưa tề tựu đủ. Tại cổng vào, một đoàn thiếu nữ kiều diễm, duyên dáng trong bộ đồng phục màu xanh, trắng và đỏ của lá cờ Hoà Lan, chào đón du khách với những nụ cười thân thiện trên môi. Có lẽ các cô tiên nữ này, là sinh viên học sinh làm việc bán thời gian kiếm thêm tiền chi phí sách vở.

Giá vé vào cửa cho người lớn là 12.5 Euro, trẻ em và người già được giảm giá. Hoa nở ngập trời, đẹp như triệu triệu tiên nga vui cười loi lã. Tôi cam đoan, bạn sẽ không cầm lòng được, và sẽ chụp hết phim hoặc hết bộ nhớ trong máy chụp hình của bạn.

Được biết hoa Tulips có nguồn gốc từ những rặng núi cao của xứ Himalayas (Pamir, Hindu Kush, và Kazakhstan), được đưa đến xứ Thổ Nhĩ Kỳ, sau đó người Hòa Lan đem về trồng có tính cách thương mại và kỹ nghệ. Rồi hoa này được xem như biểu tượng của nước Hòa Lan. Có khoảng 100 thứ hoa Tulips, được phân loại khoa học thuộc họ Liliaceae, thân cây cao từ 10 đến 70 phân tây, và hoa có sáu cánh. Hoa này không chịu được khí hậu miền nhiệt đới. Nó đòi hỏi khí lạnh của

Đông hàn trước khi nở to vào mùa Xuân. Lịch sử và cách lai tạo giống ngày nay, đã sản xuất ra những loại hoa Tulips với những màu sắc, hình dạng, và đặc tính khác nhau. Cây những virus trong việc nhân giống cũng đã tạo ra những dạng hoa độc đáo, nhưng hoa sẽ bị thoái hóa, bệnh tật, và chết dần theo thời gian. Văn hào Alexandre Dumas (1850) cũng đã sáng tác một áng văn chương lãng mạn để lại cho hậu thế, nói về loài hoa Tulip có màu đen tuyền, và loài hoa này trên thực tế ngày nay đã không hề xuất hiện cho dù với những cố gắng của con người và khoa học tiên bộ. Và khi đến Hòa Lan, dù tôi đã cố gắng dò hỏi nhiều nơi để tìm hiểu về sự hình thành của hoa Tulips đen, nhưng trên thực tế chỉ có những loại hoa Tulips sắc màu tím đen (African Queen Tulips) mà

Keukenhof – Hoà Lan
vườn hoa đẹp nhất mà tôi đã thăm viếng

thôi. Và một tấm bưu ảnh hoa Tulip đen cỡ 4x6 phân Anh bày bán tại cửa hàng lưu niệm với giá 8 Euro (Khoảng 10 US dollars). Nhưng đây cũng chỉ cho thấy hình ảnh của những cánh hoa có màu đen, mà cuống đậy hoa lại có màu trắng. Có thể đây là điều họ muốn nhấn gởi du khách rằng hoa không bị nhuộm như trên thị trường thương mại. Tấm bưu thiếp đắt quá, làm tôi chùn tay ngần ngại trước khi mua về làm kỷ niệm.

Nếu gieo bằng hạt giống, Tulip sẽ nở hoa sau 5 đến 7 năm gieo trồng. Nhưng nếu dùng củ mà ươm vào khoảng tháng 10, trước khi mùa đông kéo về, thì tháng 4 tháng 5 năm sau là có thể đơm hoa, nở rộ. Trên 7 triệu đóa hoa đã phơi sắc khoe hương mỗi mùa, thu hút được hơn 800 ngàn du khách háo hức viếng thăm trong chỉ tám tuần của mùa hoa nở rộ.

Vườn Hoa Keukenhof :

Vườn hoa Tulip Keukenhof chỉ cách Amsterdam 25 dặm về hướng Tây Nam, nơi đây, hàng năm đã thu hút đã thu hút gần một triệu du khách khắp nơi trên thế giới về để thưởng lãm. Đặc biệt, vườn hoa này chỉ mở cửa từ cuối tháng Ba và đóng cửa vào đầu tháng Năm, tùy theo thời tiết mùa Xuân trong năm đó. Nếu các bạn muốn thưởng lãm vào lúc hoa nở rộ với muôn màu, muôn sắc muôn màu, thì nên viếng thăm vào tuần lễ cuối của tháng Tư là tốt nhất, vì hoa không đợi người thưởng ngoạn, mà chỉ tươi cười khi thời tiết lập Xuân mà thôi.

Với óc sáng tạo và sự cần cù kiên nhẫn, người Hòa Lan đã biến vùng đất thấp ngập nước ở Lisse- Haarlem thành những cánh đồng hoa tươi đẹp. Trong đó, có vườn hoa Keukenhof được thành lập năm từ năm 1949 do

sự khởi xướng của một vị Thị Trưởng ở Lisse. Các nông gia và thương gia đã đồng tâm hợp tác sản xuất và phát triển thành một ngành thương mại đặc biệt xuất cảng ra các xứ trên thế giới về hoa và củ Tulip. Trước đó, vào năm 1840, một nhà trồng tía kiêm Kiến trúc sư tên là Zochter cùng người con trai đã vẽ kiểu cho khu công viên, với những hàng cây Beech trồng ngay hàng, thẳng lối, tạo ra dấu ấn cổ xưa nhất còn hiện diện trên công viên xinh đẹp này. Những con đường uốn lượn vòng vèo, chiều dài ước chừng 25 cây số dành riêng cho khách bộ hành du ngoạn. Có những con suối chảy rì rào, những hồ nước êm đềm thơ mộng, những bụi cây cao, thấp nhiều màu sắc, chen lẫn những khóm hoa Tulips, Daffodils, Hyacinths, Dahlias, Lilies, Begonias, đã tạo cho cảnh trí vườn hoa Keukenhof một nét độc đáo mà có lẽ không nơi nào trên thế giới có thể so sánh được. Ngoài ra, có những con đường mòn với những tượng đồng nho nhỏ biểu tượng của tình yêu, những chiếc cối xay gió xinh đẹp, cổ kính. Có những khu dành riêng cho trẻ em, những căn nhà kính vĩ đại trưng bày hoa khi thời tiết lạnh giá. Họ tổ chức và chuẩn bị vô cùng chu đáo, làm du khách có nhiều ấn tượng về đất nước và con người Hòa Lan. Nơi đây hoàn toàn không có một khẩu hiệu, không dấu vết mang màu sắc chính trị, hay những biểu tượng kích động, vận động quần chúng của chính quyền Hòa Lan trong mảnh đất xanh tươi và hòa bình này. Và tôi đã miên man đi dạo trong vườn hoa, quên cả đường đi, lối về trong sự tĩnh lặng của vạn vật, và cỏ hoa chung quanh. Vườn hoa Keukenhof rộng đến 70 mẫu tây, toàn hoa là hoa, tôi ngây ngất lang thang trong vườn hoa này từ 8 giờ sáng, đến 8 giờ tối, mà vẫn chưa muốn rời. Ham ngắm hoa, nhiều người đã không muốn phí thời gian chờ đợi xếp hàng mua thức ăn trưa, nên nhịn ăn mà đi xem hoa cho đã con mắt. Đường đi trong vườn hoa tương đối bằng phẳng, không đồi dốc làm du khách mệt nhọc. Nếu mỏi chân, thì du khách có thể ngồi lại tại các quán cà phê, hợp vài ngụm, nhìn thiên hạ chơi. Có vô số căn nhà kiếng trưng bày hoa vô cùng nghệ thuật, và có những bảng giải thích cặn kẽ. Có rất nhiều du khách đến từ Nhật Bản, là xứ sở của hoa Anh đào,

làm tôi có cảm tưởng họ có trình độ thưởng ngoạn, yêu thích hoa cao độ.

Tôi đã có dịp đến thăm viếng những vườn hoa nổi tiếng trên thế giới như vườn hoa Burtchart Garden ở đảo Victoria, Canada; vườn hoa Huntinton Library ở San Marino, Los Angeles; vườn hoa Lan ở Yurong Bird Park, Singapore nhưng không một vườn hoa nào có thể sánh bằng vườn hoa Keukenhof ở Lisse.

Ý Nghĩa Kinh Tế của Hoa Tulips tại Hòa Lan

Hoà Lan có 16,000 mẫu tây trồng hoa Tulip trên toàn quốc. Ước tính mỗi mẫu sản xuất được 800 ngàn củ hoa. Nếu mỗi củ trị giá 50 xu Mỹ Kim, thì mỗi mẫu đất, một vụ mùa có thể thu được 400 ngàn đô. Như vậy, 16 ngàn mẫu, có thể đem lại cho quốc gia một giá trị 6.4 tỉ đô la. Trong khi nếu trồng lúa, thì may ra chỉ thu được chừng 1/250 trị giá của củ hoa Tulip.

So sánh việc trồng hoa Tulips và trồng Lúa thì trị giá kinh tế 1 Hectare hoa Tulips = 250 lần 1 Hectare trồng lúa ở VN, và việc trồng hoa ngay nay bằng cơ giới hóa từ việc làm đất, lên luống, gieo củ, tưới tiêu, chăm bón, cắt hoa, thu hoạch củ giống, phân loại, đóng gói, đấu giá, và xuất cảng đều rất khoa học, nên khá dễ dàng và nhẹ nhàng cho nhà nông.

Lời Kết :

Tôi đã đến thăm đất nước Hòa Lan, được đi, thấy, nhìn tận mắt, và cảm xúc những gì mà tạo hóa, thiên nhiên và con người đã đóng góp, xây dựng, và chuyển hóa đất nước này. Hòa Lan quả là một dân tộc hiền hòa, hiếu khách, cần cù, sáng tạo, lương thiện và thành thật nhưng đầy lòng tự trọng và quyết tâm.

Trái ngược với nền kinh tế nông nghiệp chuyên về lúa gạo như ở VN, đất nước Hòa Lan từ nhiều năm qua đã khôn ngoan lựa chọn việc trồng hoa như một yếu tố chiến lược quan trọng để phát triển, vừa tăng thu nhập kinh tế, lại vừa mang màu sắc tươi đẹp cho đất nước của mình, thu hút được nhiều du khách bốn phương, tạo được lòng ngưỡng mộ và cảm phục của các dân tộc khác trên thế giới./.

Trần Đức Hợp